

Overweging 25 augustus 2024; 21^e zondag door het jaar

Thema: alles heeft Hij welgedaan, tot wie zou ik anders gaan

(uit het lied: Hij ging van stad tot stad)

Evangelie

Velen van Jezus' leerlingen die Hem gehoord hadden, zeiden: 'Dit zijn harde woorden. Wie kan daar nog naar luisteren?' Maar Jezus, die wist dat dit bij zijn leerlingen gemor uitlokte, zei: 'Dit ergert jullie dus? En als jullie nu de Mensenzoon eens zien opstijgen naar waar Hij vroeger was? Het is de Geest die levend maakt, het vlees helpt niets. De woorden die Ik tot jullie gesproken heb, zijn geest: ze zijn leven. Maar er zijn er onder jullie die niet geloven.' Jezus wist immers al vanaf het eerste moment wie het waren die niet geloofden en wie het was die Hem zou overleveren. En Hij vervolgde: 'Dat is de reden waarom Ik zei dat niemand naar Mij toe kan komen tenzij hem dit door de Vader geschonken is.' Toen keerden velen van zijn leerlingen Hem de rug toe en trokken niet langer met Hem mee. Hierop vroeg Jezus aan de twaalf: 'willen jullie óók weggaan?' Simon Petrus antwoordde: 'Maar Heer, naar wie zouden we gaan? In uw woorden vinden we inderdaad eeuwig leven. Wij geloven vast en zeker dat U de Heilige van God bent.'

Overweging

Al verschillende weken na elkaar is de rode draad in de evangeliëlezingen: brood, met als climax de lezing van vorig weekend, waarin Jezus zegt dat Hij het Levende Brood is dat uit de hemel is neergedaald en Hij belooft dat, wie zijn vlees eet en zijn bloed drinkt, eeuwig zal leven. In de oren van de Joden, want zijn leerlingen waren Joden, klinkt dit als heiligschennis. Nooit of te nimmer zal een Jood bloed drinken. En dan zou Jezus een Zoon van God zijn??? Dit is meer dan een brug te ver. Verontwaardigd en morrend druipen veel volgelingen af. Jezus is niet boos op hen, maar het is wel: kiezen of delen. Hij laat aan iedereen de vrije keuze en dus vraagt Hij ook aan zijn apostelen of zij willen weggaan. Hoewel Petrus in moeilijke omstandigheden soms aan Jezus twijfelde, nu belijdt hij met klem: 'Naar wie zouden wij gaan? Gij zijt immers de heilige van God'. En wij? Kunnen wij het Petrus nazeggen: alles heeft Hij welgedaan, tot wie zou ik anders gaan?

In de eerste lezing zit Jozua met het volk van Israël bijeen. Ze hebben de 40-jarige tocht uit Egypte door de woestijn achter de rug en staan ahw voor de poort van het beloofde land. Mozes is inmiddels dood en Jozua staat op het punt hen het beloofde land binnen te leiden. En op dat cruciale punt in hun leven vraagt hij de mensen: waar staan jullie? Welke God willen jullie volgen? De God van het land waar we nu binnengaan? Of de God van de Egyptenaren, waar Mozes jullie heeft weggeleid? Of de God van Abraham, de God die heet 'Ik zal er zijn'? En de mensen weten het wel. Ze hebben zeker ook gemord in de woestijn, maar ze hebben in die slopende woestijnjaren God ook ervaren als een God die leven bracht: redding uit de slavernij van Egypte, water uit de rotsen en manna uit de hemel. En als uit één mond antwoordden de mensen: ook wij willen de Heer dienen, Hij is onze God.

"Alles heeft hij welgedaan, tot wie zouden we anders gaan".

En zoals dat volk van Israël voor de poort van het beloofde land wordt aangesproken door Jozua met de vraag ‘welke God willen jullie dienen’, en zoals de 12 leerlingen eeuwen later door Jezus worden aangesproken: “willen jullie ook weggaan?”, zo staan wij, 2000 jaar later, nog steeds voor diezelfde vragen.

Kiezen is in onze westerse samenleving niet gemakkelijk; in de supermarkt kun je uit 5 verschillende soorten hagelslag kiezen, 10 soorten kaas en wel 20 soorten brood. Kiezen wat je gaat studeren, welk werk je wilt doen, is nog moeilijker, want het bepaalt je leven voor een groot deel. Nadenken over het leven en wat daarin nu écht belangrijk is, is nog veel moeilijker, zeker als het gaat om ons geloof, om dat wat wij ten diepste geloven. Trouw zijn aan God, je geloof doorgeven, is niet zozeer een kwestie van praten, van overtuigen, al is dat voor ons moderne westerse mensen al moeilijk genoeg. Zoals Jozua zijn mensen niet overhaalt met gloedvolle argumenten of dwingelandij, hij geeft alleen zelf het voorbeeld: ik en mijn familie, wij dienen de Heer. Wat jullie doen, is je eigen keus. Zelf een voorbeeld zijn, daar draait het om. Blijven bidden bijvoorbeeld, ook als je omgeving dat niet meer doet. Blijven kerken ook als de kinderen niet meer meegaan of de omgeving je daarvoor voor gek verklaard. Blijven geloven, ook als de trend anders is. In plaats van te kiezen voor de afgoden van onze tijd, trouw te blijven aan God, die Jezus zijn Vader noemt.

Kiezen is één, trouw blijven aan die keuze is stap twee. Het geloof kan ons tot hulp en troost zijn en dat is uitstekend; het kan je verlichten. Maar gelovig zijn, christen-zijn, kan ook soms zwaar zijn, tegen de gangbare opinies in gaan. Het vraagt ons om soms ook dingen te doen die we moeilijk vinden of om moeilijke wegen te gaan. Ik denk nu aan Eduard Disch, de Maastrichtenaar die een maand lang in hongerstaking ging in Den Haag, zittend voor het ministerie van Asiel om te pleiten voor een kinderpardon voor kinderen die al meer dan 5 jaar wachten op een verblijfsvergunning. Ik bewonder deze man, ook al ken ik hem niet, alleen al voor deze actie.

Het is duidelijk dat geloven pas dan echt is, als het aan ons te zien is; of we nu wel of niet naar Den Haag gaan. Ieder heeft zijn eigen mogelijkheden om net als Jezus ‘wel te doen’. Dan kunnen we het laatste couplet van dat mooie lied beamen:

*En al wie Jezus' naam belijdt, zal wonderen verrichten
en als een lamp verlichten de lange gang van onze tijd.
Alles heeft Hij welgedaan, tot wie zou ik anders gaan.*

Amen.